

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1032/2022
01.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Машом Денић, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Ђорђевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суд у Врању К 55/22 од 13.04.2022.године и Вишег суда у Врању Кж1 113/22 од 15.07.2022. године, у седници већа одржаној 01.12.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Ђорђевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суд у Врању К 55/22 од 13.04.2022. године и Вишег суда у Врању Кж1 113/22 од 15.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К 55/22 од 13.04.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, за које му је суд изрекао условну осуду, тако што му је утврдио казну затвора у трајању од три месеца и истовремено одредио да се наведена казна затвора неће извршити уколико окривљени у року од две године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка Основном јавном тужилаштву у Врању, као и судски паушал и трошкове кривичног поступка суду, таксативно наведене у изреци пресуде, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Поред тога, истом пресудом оштећена ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева, упућена на парницу.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 113/22 од 15.07.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног адвокат Александар Ђорђевић, поднео је захтев за заштиту законитости, због повреде одредаба члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости усвоји, те преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе за наведено кривично дело.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2 ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Из захтева за заштиту законитости произилази да бранилац окривљеног иако не означава, захтев подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, из разлога што је првостепени суд повредио начело „*ne bis in idem*“, јер нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен, те поред тога истиче и апсолутну застарелост вођења кривичног поступка, наводећи да се ради о кривичном делу лака телесна повреда члана 122. став 1. КЗ, а не кривичном делу из члана 122. става 2. КЗ.

Изнете наводе захтева, Врховни касациони суд оцењује као неосноване. Наводе садржане у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног АА истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је жалбене наводе оценио као неосноване и, у образложењу пресуде Кж1 113/22 од 15.07.2022. године дао јасне и довољне разлоге за свој став да се не ради о пресуђеној ствари (страна 2, шести став, другостепене одлуке), које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата и, у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на њих упућује.

Поред изнетог, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости, иако не означава, указује и на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП, наводима да је првостепени суд у Врању својом пресудом повредио одредбу члана 453. ЗКП. По ставу одбране, у поновљеном поступку, након укидања раније првостепене пресуде искључиво по жалби одбране, побијаном правноснажном пресудом, иста је измењена на штету окривљеног и то утврђивањем у чињеничном опису кривичног дела нових чињеница и околности које су неповољније за окривљеног АА, од оних које су биле утврђене у чињеничном опису ранијег оптужног акта и опису кривичног дела наведеног у изреци раније укинута првостепене пресуде, а које чињенице су окривљеном стављене на терет изменом оптужног акта јавног тужиоца од 10.03.2022. године, након укидања раније првостепене пресуде. Као измену на штету окривљеног, бранилац наводи начин извршења кривичног дела, да је окривљени оштећену ногама на којима је носио обућу са „тврдим ђоном“, два пута шутнуо у пределу стомака, а након што је оштећена пала на земљу, „још неколико пута шутнуо ногама у пределу стомака“, ког описа нема у оптужном предлогу и укинutoј

првостепеној пресуди. Поред тога, по наводима браниоца додата је радња извршења кривичног дела, да је окривљени „посекао“ оштећену, а не „убоо“ оштећену, на који начин је „средствима“ (а не само ножем) нанео лаке телесне повреде, при чему су ово нове околности, по мишљењу браниоца, неповољније за окривљеног од оних које су биле утврђене у чињеничном опису кривичног дела у изреци раније укинуте првостепене пресуде. Изнетим наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се правноснажне пресуде суштински побијају због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 453. ЗКП, која предвиђа забрану преиначења на штету окривљеног, прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

По налажењу Врховног касационог суда, другостепени суд није прекршио забрану преиначења на штету окривљеног (*reformatio in reius*) прописану одредбом члана 453. ЗКП, с` обзиром да пресуда донета од стране првостепеног суда К 55/22 од 13.04.2022. године, у поновном поступку, након укидања прве одлуке, није измењена на штету окривљеног АА, нити у погледу кривичне санкције нити у погледу правне квалификације кривичног дела, имајући у виду да је правна квалификација од почетка покретања поступка била иста јер је окривљени гоњен и оглашен кривим за кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ.

Поред тога, по оцени овог суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, истицањем да је суд побијаном правноснажном пресудом прекорачио оптужбу, односно да је након укидања првостепене пресуде, изменио оптужни акт. По ставу браниоца окривљеног, суд у конкретном случају није могао да поступа по оптужном предлогу јавног тужиоца Кт 1364/16, који је у поновљеном поступку дана 10.03.2022. године, а након укидања раније првостепене пресуде искључиво по жалби одбране, измењен на штету окривљеног и то у погледу чињеница и околности које су неповољније по окривљеног АА.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани.

Јавни тужилац може, сходно одредби члана 409. ЗКП, да врши измене чињеничног описа кривичног дела током целог кривичног поступка и то све до завршетка главног претреса и то тако што оптужни акт може бити измењен изостављањем, додавањем и променом одређених чињеничних навода, као и променом правне квалификације кривичног дела, при чему је суд везан за чињенични опис дела, а не и за правну квалификацију кривичног дела (члан 420. ЗКП).

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП постоји уколико је пресудом оптужба прекорачена, дакле суд исту чини тиме што, противно одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресудом прекорачује оптужбу јавног тужиоца у смислу повреде субјективног или (и) објективног идентитета оптужбе и пресуде на штету окривљеног.

У конкретном случају суд је правилно прихватио садржину измењеног оптужног предлога од 10.03.2022. године и правилно поступио и одлучио по истом, а који оптужни акт, супротно наводима браниоца окривљеног, није измењен на штету окривљеног, већ је уподобљен утврђеном чињеничном стању и тиме није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужног акта и пресуде на штету окривљеног АА, с обзиром да се правноснажна пресуда односи на исто лице и на кривично дело за које је од почетка вођен поступак по оптужном акту – кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ. Имајући у виду да постоји истоветност чињеничног описа предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом кривичног дела датог у измењеном оптужном акту јавног тужиоца, то се стога не може говорити о прекорачењу оптужбе од стране суда побијаном правноснажном пресудом и чињењу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а како то неосновано у поднетом захтеву истиче бранилац окривљеног.

Осим тога, у образложењу захтева бранилац указује да се у конкретном случају не ради о кривичном делу лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, већ о кривичном делу лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ, односно истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити.

Кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 1. Кривичног законика, чини онај ко другог лако телесно повреди или му здравље лако наруши, док је ставом 2. истог члана прописано да уколико је таква повреда нанесена оружјем, опасним оруђем или другим средством подобним да тело тешко повреди или здравље тешко наруши учинилац ће бити строжије кажњен.

Из цитираних законских одредби произилази да је критеријум разликовања кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ у односу на кривично дело из члана 122. став 2. КЗ начин извршења кривичног дела, односно средство којим је нанесена повреда, па ће тако тежи облик овог кривичног дела постојати уколико је повреда нанесена средством подобним да тело тешко повреди и здравље тешко наруши.

Из изреке побијане првостепене пресуде произилази да је окривљени АА у време и на месту ближе описаном у изреци пресуде, са умишљајем, у стању урачунљивости, свестан забрањености свог дела и хтео његово извршење ...пришао оштећеној ББ држећи у руци нож са пластичном црном дршком дужине 20 цм и најпре ошт. ББ руком ударио у пределу лица, затим је ногама на којима је носио обућу са тврдим ђоном два пута шутнуо у пределу стомака, од којих удараца је иста пала на земљу, где је још неколико пута шутнуо ногама у пределу стомака, а потом је ножем који је држао у руци посекао у пределу десне шаке, на који начин јој је средствима

подобним да тело тешко повреди и здравље тешко наруши, нанео лаке телесне повреде...

Према томе, по налажењу Врховног касационог суда, описане радње, које је окривљени АА предузео, садрже сва законска обележја кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, како су правилно закључили и нижестепени судови. У конкретном случају окривљени је предузео наведене радње средствима подобним да тело тешко повреди и здравље тешко наруши – ножем и обућом са тврдим ђоном, па управо начин извршења кривичног дела, односно средства којима су нанесене повреде, представљају тежи облик овог кривичног дела, за које је оглашен кривим. Стога су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени као неосновани. С тим у вези, неосновани су и наводи да је кривично гоњење застарело, које бранилац повезује са својим закључком да се у конкретном случају ради о кривичном делу из члана 122. став 1. КЗ.

Околности које бранилац окривљеног у образложењу захтева истиче, да је надлежан суд на чијем подручју је прво покренут кривични поступак, те како је пред Основним судом у Гњилану подигнута оптужница дана 21.09.2016. године, а пред Основним судом у Врању је подигнут оптужни предлог дана 13.08.2018. године, није испуњен ниједан услов да Основни суд у Врању заснује месну надлежност, дакле првостепени суд није био месно надлежан за вођење овог кривичног поступка, који наводи представљају указивање на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 2) ЗКП. Поред тога, бранилац у захтеву истиче противречност изреке пресуде, односно битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. У захтеву за заштиту законитости, бранилац истиче и чињеничне наводе и закључке из налаза и мишљења вештака медицинске струке, те оспорава узрочно последичну везу између задатих удараца и насталих повреда код оштећене, те изводи сопствене закључке у вези насталих повреда код оштећене, чиме бранилац заправо указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како наведене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 2) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, као ни повреда закона из члана 23. став 1. ЗКП и члана 440. ЗКП, не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, те се Врховни касациони суд у оцену истих није упуштао.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 9) и 10) ЗКП, као ни повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Ђорђевића, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став.1 и 2. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић